

**ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ
СУЧАСНОСТІ
ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ:
НАУКОВИЙ І ПРАКТИЧНИЙ
ДИСКУРС**

Збірник науково-практичної конференції

20 БЕРЕЗНЯ 2026

Вінниця

УДК 316.32:001.89:340.1

Г54 Глобальні виклики сучасності та шляхи їх вирішення: науковий і практичний дискурс: зб. матеріалів наук.практ.конф. (м. Вінниця, 20 березня. 2026 р.): Громадська Організація «Центр Науково-Дослідних Ініціатив., Вінниця: «ГО ЦНДІ» 2026.

Збірник містить наукові розробки науковців, представників практичних підрозділів Національної поліції та інших правоохоронних органів, докторантів, аспірантів та здобувачів вищої освіти, присвячені дослідженню теоретичних і прикладних аспектів розвитку взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів

Матеріали викладені в авторській редакції

з незначними коректорськими правками.

Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори.

Електронна копія матеріалів круглого столу безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті Громадської організації «Центр Наукового-Дослідних Ініціатив» у розділі «Архів наукових заходів», сторінка «Збірники наукових заходів» <https://gocsri.com/index.php/index/uk/index>

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Голова редакційної колегії

Зінченко Людмила Петрівна - засновник Громадської організації «*Центр Науково-Дослідних Ініціатив*»

Заступник голови редакційної колегії

Байцур Катерина Юріївна - співзасновник Громадської організації «*Центр Науково-Дослідних Ініціатив*»

Члени редакційної колегії:

Василенко Віктор Михайлович- перший проректор Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор

Музичук Олександр Миколайович- проректор Харківського національного університету внутрішніх справ, заслужений юрист України, доктор юридичних наук, професор

Невядовський Владислав Олегович - учений секретар секретаріату Вченої ради, доктор юридичних наук, доцент

Іванцов Володимир Олександрович - кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри адміністративної діяльності

Чишко Катерина Олександрівна - кандидат юридичних наук, доцент, провідний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії з проблем наукового забезпечення правоохоронної діяльності та якості підготовки кадрів

Статівка Олена Олександрівна – завідувач кафедри мовної підготовки, кандидат педагогічних наук, доцент

Ляска Оксана Петрівна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки

МІЛЮРАДОВА Наталія Едуардівна,

*професор кафедри психології, соціології та педагогіки, доктор
психологічних наук, доцент Харківського національного
університету внутрішніх справ*

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0716-9736>

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ПОЛІЦІЇ З ВРАЗЛИВИМИ ГРУПАМИ НАСЕЛЕННЯ

У сучасних умовах трансформації сектору безпеки та правоохоронної діяльності особливої актуальності набуває питання ефективної взаємодії поліції з різними категоріями населення, зокрема з так званими вразливими групами. До таких груп традиційно відносять осіб, які через соціальні, фізичні, психічні, економічні чи інші фактори перебувають у складному життєвому становищі та потребують підвищеного рівня захисту і підтримки з боку держави.

Вразливі групи населення являють собою неоднорідну сукупність осіб, об'єднаних наявністю підвищених ризиків соціальної дезадаптації, дискримінації або віктимізації. До них належать, зокрема, діти, особи похилого віку, люди з інвалідністю, внутрішньо переміщені особи, жертви домашнього насильства, бездомні, особи з психічними розладами та інші категорії. З правової точки зору, взаємодія поліції з такими особами регламентується нормами національного законодавства, міжнародними стандартами у сфері прав людини, а також відомчими інструкціями. Водночас формально-юридичний підхід не є достатнім для забезпечення ефективної комунікації, оскільки значну роль відіграють соціально-психологічні фактори.

Соціально-психологічний вимір взаємодії визначається особливостями сприйняття, комунікації, поведінкових реакцій та емоційного стану як представників поліції, так і осіб, що належать до вразливих груп. Вразливість

часто супроводжується підвищеним рівнем тривожності, недовіри до державних інституцій, травматичним досвідом або соціальною ізоляцією.

У свою чергу, працівники поліції можуть стикатися з професійним вигоранням, стереотипізацією певних груп, дефіцитом часу та ресурсів, що впливає на якість взаємодії. Таким чином, формується складна система взаємних очікувань і поведінкових моделей, яка потребує наукового осмислення.

Ключовими соціально-психологічними категоріями у даному контексті є довіра, комунікативна компетентність, емпатія, толерантність та психологічна стійкість. Саме вони визначають характер взаємодії та її результативність [1 , с. 99].

Однією з основних умов ефективної взаємодії поліції з вразливими групами є побудова довірливого комунікативного середовища. Довіра виступає не лише психологічною категорією, але й соціальним ресурсом, що забезпечує легітимність діяльності поліції та готовність громадян до співпраці. Комунікація з представниками вразливих груп має свої специфічні риси. По-перше, вона повинна бути адаптованою до індивідуальних особливостей особи - віку, стану здоров'я, психоемоційного стану, культурного середовища. По-друге, важливо уникати формального, директивного стилю спілкування, замінюючи його на партнерський, орієнтований на підтримку. Особливу роль відіграє емпатійне слухання, яке дозволяє не лише отримати необхідну інформацію, але й знизити рівень напруги, створити атмосферу безпеки та взаєморозуміння. У випадках взаємодії з жертвами насильства або особами, що пережили травматичні події, важливим є дотримання принципів травма-інформованого підходу [2, с. 185].

Серед поведінкових стратегій, які мають застосовуватися працівниками поліції, доцільно виділити: деескалацію конфліктних ситуацій, індивідуалізований підхід до кожної особи, використання ненасильницької комунікації, забезпечення психологічної безпеки під час взаємодії.

Разом з тим, існують і певні проблеми, що ускладнюють ефективну взаємодію. Серед них недостатній рівень спеціалізованої підготовки поліцейських, відсутність системної психологічної підтримки персоналу, наявність упереджень та стереотипів щодо окремих груп населення.

У цьому контексті особливої ваги набуває впровадження освітніх програм, спрямованих на розвиток соціально-психологічних компетентностей працівників поліції, зокрема тренінгів з комунікації, медіації, роботи з травмою та кризовими станами.

Отже, соціально-психологічні особливості взаємодії поліції з вразливими групами населення становлять складний і багатовимірний феномен, що безпосередньо впливає на ефективність реалізації правоохоронної функції держави. Така взаємодія виходить за межі суто правового регулювання, набуваючи ознак соціально орієнтованої діяльності, в якій ключову роль відіграють комунікативні та психологічні чинники.

Список використаних джерел

1. Зінченко Д. А. Психологічна допомога цивільному населенню в умовах воєнного стану: моделі втручання та етичні виклики. Перспективи розвитку національного законодавства в умовах дії правового режиму воєнного стану: зб. наук.- практ. конф. / ГО "Молодіж. орг. починаюч. лідерів". Кам'янське. ГО МОПЛ. 2024. С. 95-100.

2. Зінченко Д. А. Теоретичні дослідження громадянської ідентичності. Питання сучасної науки і права : матеріали XIII Всеукр. наук.- практ. конф. здобувачів вищ. освіти / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Сум. філ., Наук. т-во студ. Сум. філії ХНУВС, Сум. осередок Ліги студ., Асоц. правників України, Сум. осередок ELSA Україна. Суми. СФ ХНУВС. 2023. С. 185-187.

ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ: НАУКОВИЙ І ПРАКТИЧНИЙ ДИСКУРС

Збірник матеріалів

Науково-практичної конференції

(м. Кам'янське, 20 березня 2026 року)

Відповідальні за випуск: Л.П. ЗІНЧЕНКО

Комп'ютерне верстання: Н.М. ОСТАПОВА

Видавець і виготовлювач – Електронний формат збірнику
Громадська Організація «Центр Науково-Дослідних Ініціатив»

М. Вінниця